

Vanhus- ja vammaisneuvoston aloite valtuuston ja lautakuntien edustajan lisäämisestä Kärkölen kunnan hallintosääntöön

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 148
268/00.01.01/2023

Valmistelija kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206

Kuntaan saapui 1.6.2023 päivätty vanhus- ja vammaisneuvoston aloite, koskien lisäystä kunnan hallintosääntöön vanhus- ja vammaisneuvoston puhe- ja läsnäolo-oikeudesta.

Aloite

Kärkölen Vanhus- ja vammaisneuvosto esittää lisättäväksi Kärkölen kunnan hallintosääntöön, että Kärkölen vanhus- ja vammaisneuvostolle myönnetään edustaja valtuuston ja lautakuntien kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Esityksen perustelut:

Vanhus- ja vammaisneuvoston käsitys on, että neuvoston toimintaan on suhtauduttu Kärkölen kunnassa myönteisesti. Koemme kuitenkin, että yhteydenpito ja neuvoston mukaan ottaminen, lausunnon ja/tai kannanoton pyytäminen on jäänyt sattumanvaraiseksi ja jonkin verran hajanaiseksi. Yksi syy on varmaan se, että lausunnon ja/tai kannanoton pyytäminen asioiden suunnitteluvaiheessa ei ole kovin joustava toimenpide.

Kuntalain 27§:ssä ja 28§:ssä mainitaan, että vanhus- ja vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Esityksen kustannusvaikutukset:

Välittömät kustannukset muodostuvat kokouksiin osallistuvan neuvoston jäsenen kokouspalkkioista ja mahdollisista matkakustannuksista. Todennäköisesti kaikki kunnanvaltuuston ja lautakuntien kokouksien asialistat eivät sisällä sellaisia asioita, että läsnäolo olisi tarpeen ja se asia pitää sitten sopia niin että noin puoleen kokouksista tulisi valitun jäsenen osallistua.

Tällä osallistumisesityksellään Vanhus- ja vammaisneuvosto tavoittelee esisijassa kärköläläisten ikäihmisten ja vammaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Uskomme, että sitä kautta kunnalle syntyy myös positiivisia kustannusvaikutuksia. Ikäihmisten ja vammaisten tarpeiden huomioimisella riittävän ajoissa voidaan pienilläkin toimenpiteillä lisätä niiden ryhmien hyvinvointia ja terveyttä ja ennaltaehkäistä raskaiden palveluiden tarvetta.

Siis osallistumalla puhe- ja läsnäolo-oikeudella Kärkölen kunnanvaltuuston ja lautakuntien kokouksiin, on kuntalain 27§ ja 28§ helpoiten toteutettavissa Kärkölen kunnassa.

Puhe ja läsnäolo-oikeus on mielestämme joustava tapa vaikuttaa ja tulla kuulluksi ikäihmisten ja vammaisten asioihin.

Esimerkkinä Hollolan kunnan hallintosäätöön on lisätty pykälä Vaikuttamiselimet mahdollisuus nimetä edustajansa.

(Neuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri palvelualueiden toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön/vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemisensa palveluiden kannalta. Vanhus- ja vammaisneuvostolla on mahdollisuus nimetä edustajansa.

Vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksissa.)

Kunnan selvitys ja perustelut

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista on säädetty kuntalain (410/2015) 22 §:ssä. Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Kuntalain 27 §:n mukaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Kuntalain 28 §:n mukaan vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto.

Kärkölen kunta tarjoaa asettamalleen vanhus- ja vammaisneuvostolle mahdollisuuden vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan erityisesti niissä asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen ja vajaakuntoisen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vaikuttamismahdollisuudet tarjotaan kuntalain tarkoittamalla tavalla suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa ennen varsinaista päätöksentekoa. Lisäksi valmistelussa käytetään päätösten vaikutusten ennakoarviointia, jolloin kaikkien vaikuttajaryhmien tarpeet tulee yhdenvertaisesti huomioida.

Päätösten toimeenpanon yhteydessä kunta tiedottaa kuntalaisia ja vaikuttajaryhmiä kattavasti sekä jakaa päätöksiin liittyvien toimepiteiden seurantatiedot ja raportit avoimesti tiedoksi.

Kunnanhallitus katsoo, ettei vanhus- ja vammaisneuvoston edustajan osallistuminen valtuuston ja lautakuntien kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella laajenna sen nykyisiä vaikuttamismahdollisuuksia, koska neuvoston on mahdollista saada jo asian suunnitteluvaiheessa kaikki päätösvalmiseluum liittyvät julkiset tiedot sekä lausua näkemyksensä valmistelusta vastaavalle toimielimelle, jonka tehtävänä on ottaa huomioon kaikkien vaikuttajaryhmien esille tuomat näkökulmat päätöstä tehtäessä.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, ettei kunnan hallintosääntöön tehdä aloitteessa esitettyä lisäystä. Lisäksi kunnanhallitus esittää toiveen, että vanhus- ja vammaisneuvosto tuo esille muita tapoja lisätä yhteistoimintaa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Vanhus- ja vammaisneuvosto